

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

15. 11. 2006

B6-0597/2006 }
B6-0602/2006 }
B6-0604/2006 }
B6-0607/2006 }
B6-0609/2006 }
B6-0614/2006 } RC1

SPOLEČNÝ NÁVRH USNESENÍ,

který v souladu s čl. 115 odst. 5 jednacího řádu předložili poslanci

- Michael Gahler, Bernd Podseley a Charles Tannock za skupinu PPE-DE
- Pasqualina Napoletano, Christa Prets a Lilli Gruber za skupinu PSE
- Marco Cappato, Marco Pannella a Marios Matsakis za skupinu ALDE
- Angelika Beer a Monica Frassoni za skupinu Verts/ALE
- Giusto Catania a André Brie za skupinu GUE/NGL
- Romano Maria La Russa, Michał Tomasz Kamiński, Adam Jerzy Vidlan a Mogens N.J. Camre za skupinu UEN

a který nahrazuje návrhy předložené níže uvedenými skupinami:

- GUE/NGL (B6-0597/2006)
- PSE (B6-0602/2006)
- ALDE (B6-0604/2006)
- PPE-DE (B6-0607/2006)
- UEN (B6-0609/2006)
- Verts/ALE (B6-0614/2006)

o Íránu

RC\640114CS.doc

PE 381.828v01-00}
PE 381.833v01-00}
PE 381.835v01-00}
PE 381.838v01-00}
PE 381.840v01-00}
PE 381.845v01-00} RC1

CS

CS

Usnesení Evropského parlamentu o Íránu

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Íránu, zejména usnesení týkající se lidských práv,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv OSN, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Mezinárodní pakt o ekonomických, sociálních a kulturních právech a Úmluvu OSN o právech dítěte, jichž je Írán smluvní stranou,
- s ohledem na dialog mezi EU a Íránem o lidských právech,
- s ohledem na 8. výroční zprávu EU o lidských právech (2006), kterou přijala Rada dne 17. října 2006,
- s ohledem na prohlášení předsednické země EU o dialogu mezi EU a Íránem o lidských právech ze dne 20. prosince 2005,
- s ohledem na závěry Rady ze dne 11. dubna, 15. května a 17. července 2006, na prohlášení Rady o svobodě projevu ze dne 26. července 2006, prohlášení Rady o lidských právech v Íránu ze dne 5. května 2006, prohlášení Rady o smrti Akbara Mohammadího a uvěznění Manuchera Mohammadího ze dne 24. srpna 2006 a prohlášení Rady o svobodě tisku ze dne 5. října 2006,
- s ohledem na čl. 115 odst. 5 jednacího řádu,

Celková situace

- A. vzhledem k tomu, že situace v Íránu, pokud jde o uplatňování základních občanských práv a politických svobod, se v posledním roce dále zhoršila, zejména od prezidentských voleb v červnu 2005, a to navzdory závazkům íránských státních orgánů prosazovat všeobecné hodnoty,
- B. vzhledem k tomu, že Írán se v rámci různých mezinárodních nástrojů zavázal k podpoře a ochraně lidských práv a základních svobod,

Politíční vězni

- C. vzhledem k tomu, že íránské státní orgány oznámily, že soudní orgány vypracovaly zprávu, která přináší podrobné důkazy o případech porušování lidských práv ve věznicích a vazebních zařízeních, včetně mučení a špatného zacházení s vězni a zadržovanými osobami, ale současně potvrdily, že byla přijata opatření, která mají zjištěné problémy vyřešit,
- D. vzhledem k tomu, že je nadále velice rozšířeno mučení a špatné zacházení s vězni, držení v izolaci, věznění na utajovaném místě, používání krutých, nelidských a ponižujících trestů a beztrestnost státních činitelů,

RC\640114CS.doc

PE 381.828v01-00}
PE 381.833v01-00}
PE 381.835v01-00}
PE 381.838v01-00}
PE 381.840v01-00}
PE 381.845v01-00} RC1

- E. znepokojen tím, že v srpnu 2006 prezident Ahmadinedžád prohlásil Centrum na obranu lidských práv (CDHR), které v roce 2003 společně založili nositelka Nobelovy ceny míru Šírín Ebadíová, jež bezplatně zastupovala Zahru Kazemíovou a Akbara Gandžího, a Abd al-Fattáh Soltání, za ilegální organizaci a ministr vnitra pohrozil stíháním těm, kteří by i nadále pokračovali ve své činnosti,

Stíhání nezletilých

- F. hluboce znepokojen množícími se zprávami o rozsudcích smrti a popravách nezletilých, přičemž poukazuje na to, že v Íránu dochází k nejvyššímu počtu poprav nezletilých osob na světě,

Práva menšin

- G. vzhledem k tomu, že íránská ústava zaručuje určitá práva, jako například právo používat vlastní jazyk, ale přitom tato práva nemohou být do značné míry uplatňována v praxi; vzhledem k tomu, že v uplynulých měsících uspořádaly menšinové skupiny na podporu těchto práv demonstrace, které vedly k uvěznění velkého počtu účastníků,
- H. vzhledem k tomu, že Ázerbájdžánci, největší národnostní menšina v Íránu, byli v květnu veřejně uráženi karikaturami uveřejněnými v jednom ze státních deníků, které je označovaly za seskupení etnických menšin; vzhledem k tomu, že i jiné menšiny jsou nadále diskriminovány a šikanovány kvůli svému vyznání nebo etnickému původu, jako například Kurdové a obyvatelé okolí města Ahvázu, hlavního města provincie Chúzestánu, obývané převážně etnickými Araby, kteří byli podle informací Miloona Kothariho, zvláštního zpravodaje OSN pro adekvátní bydlení, například vysídleni ze svých vesnic a mnozí z nich jsou zadržováni nebo byli odsouzeni k smrti,

Svoboda náboženského vyznání

- I. vzhledem k tomu, že jedinými náboženstvími, která jsou kromě islámu zákonem uznána jako náboženství, jsou zoroastrismus, křesťanství a judaismus, a osoby praktikující ostatní, neuznaná náboženství, jako např. baháismus a sufismus, jsou obětmi diskriminace a násilného útlačení; vzhledem k tomu, že zejména baháisté nemohou praktikovat své náboženství, a navíc jsou v důsledku toho zbavováni veškerých občanských práv (např. práva na vlastnictví, na vyšší vzdělání),
- J. vzhledem k tomu, že jsou ohroženi i duchovní, kteří nesouhlasí s íránským teokratickým režimem, což dosvědčuje případ ajatolláha Sajjeda Borúžerdího, který byl v říjnu 2006 zatčen i se svými stoupenci, přičemž všichni jsou stále zadržováni,

Svoboda tisku

- K. zvláště znepokojen rostoucím počtem zpráv o svévolném zatýkání novinářů, internetových novinářů a provozovatelů webových logů a o hrozbách namířených proti nim; vzhledem k tomu, že od počátku roku bylo údajně zatčeno nejméně 16 novinářů, což řadí Írán mezi nejhorší země na světě co se týče pronásledování novinářů a potlačování svobody tisku

v podobě zastavování činnosti prakticky všech kritických deníků a internetových časopisů, v souvislosti s čímž jsou pronásledováni rodinní příslušníci, novinářům je zakazováno cestovat a jsou zabavovány satelitní antény,

- L. vzhledem k tomu, že existují zprávy, že iránské orgány ve zvýšené míře filtrují internetové stránky a brání v přístupu k několika desítkám on-line publikací a k politickým, sociálním a kulturním webovým logům; vzhledem k tomu, že kladením překážek svobodnému používání internetu iránské orgány útočí na jediný zdroj necenzurovaných informací, který má iránská veřejnost k dispozici,

Práva žen

- N. vzhledem k tomu, že se Írán dosud nepřipojil k Úmluvě o odstranění všech forem diskriminace žen,
- M. vzhledem k tomu, že demonstrace za právní reformy, které by ukončily diskriminaci žen, byly rozeznány a jejich účastníci zatčeni, i když později znovu propuštěni,

Porušování dalších práv

- O. vzhledem k tomu, že prezident Mahmúd Ahmadinedžád v září 2006 otevřeně vyzval k očištění univerzit od liberálních a sekulárních členů vědecké obce; vzhledem k tomu, že iránská vláda stále intenzivněji brání univerzitním studentům ve vyšším vzdělávání navzdory tomu, že uspěli u přijímacích zkoušek; a vzhledem k tomu, že soudní orgány v uplynulém roce stíhaly a odsoudily řadu studentů k trestům vězení, pokutám či bití,
- P. vzhledem k tomu, že lidé jsou stále vězněni, a někdy dokonce popravováni za sexuální zločiny, mimo jiné za konsensuální sexuální aktivity mezi dospělými osobami, jedná-li se o osoby, které spolu nežijí v manželství, nebo o osoby homosexuální,
- Q. vzhledem k tomu, že počet poprav vykonaných v Íránu v roce 2005 byl druhý největší na světě, tj. 282 oznámených trestů smrti, z nichž 111 bylo vykonáno mezi říjnem 2005 a zářím 2006; a s velkým znepokojením nad tím, že navzdory moratoriu na ukamenování uloženému v prosinci 2002 jsou lidé stále odsuzováni k smrti ukamenováním, a to zejména ženy za sexuální provinění,
- R. s ohledem na oznámení nejvyššího představitele soudních orgánů Íránské islámské republiky v dubnu 2004, že bude zakázáno mučení a že iránský parlament následně provede reformu právních předpisů, kterou schválila Rada dohlížitelů v květnu 2004,
- S. vzhledem k tomu, že v prosinci 2006 proběhnou jak volby do „Shromáždění expertů“, hlavního pilíře duchovenstva, které volí nejvyššího vůdce a dohlíží na jeho práci, tak i volby do Rady; vzhledem k tomu, že v souvislosti s volbami do Rady bylo oznámeno, že ve volebním obvodu Rey a Šemirant byla odmítnuta registrace kandidátů, a že reformisté hrozí bojkotem voleb do Shromáždění, pokud nebudou připuštěni všichni kandidáti,

- T. hluboce znepokojen tím, že nejsou plně dodržovány mezinárodní standardy výkonu spravedlnosti, že chybějí záruky řádného soudního řízení a že nejsou dodržovány mezinárodně uznávané právní záruky,

Porušování mezinárodních závazků

- U. vzhledem k tomu, že Írán nesouhlasil s dalším kolem dialogu mezi EU a Íránem o lidských právech, který byl zahájen v roce 2002, a vzhledem k tomu, že po čtvrtém kole, jež proběhlo ve dnech 14.–15. června 2004, se Írán přestal účastnit, a to navzdory opakovanému úsilí, které EU vyvinula minulý rok a letos ve snaze nabídnout datum pro páté kolo,
- V. vzhledem k tomu, že vztahy EU s Íránem byly v posledních letech založeny na trojvrstevním přístupu spočívajícím v jednáních o dohodě o obchodu a spolupráci, v politickém dialogu a v dialogu o lidských právech; a vzhledem k tomu, že politický dialog byl v důsledku současného íránského postoje k jeho jadernému programu pozastaven,

Celková situace

1. je vážně znepokojen zhoršováním situace v oblasti lidských práv v Íránu od nástupu prezidenta Ahmadínedžáda do funkce v červnu 2005,
2. vyzývá Írán, aby poskytl všem lidem právo požívat jejich občanských práv a politických svobod, a doufá, že íránské státní orgány dostojí svým závazkům v oblasti podpory univerzálních hodnot, k nimž se Írán zavázal také v mezinárodních úmluvách, které ratifikoval;

Političtí vězni

3. vyzývá íránské orgány, aby urychlily vyšetřování nejasných úmrtí a případů zabití intelektuálů a politických aktivistů, aby postavily údajné pachatele před soud a bezpodmínečně poskytly náležitou lékařskou péči vězňům, kteří mají zdravotní problémy;
4. vyzývá íránské orgány, aby bezpodmínečně propustily všechny „vězně svědomí“, zejména Kejvana Ansáriho, Kejvana Rafíiho, Chajrulláha Derachšandího, Abd al-Fadla Džahandara a Kúrše Zajma;
5. vítá proto nedávné propuštění bývalého poslance Sajjada Alího Akbara Musáví-Choíního a jemu předcházející propuštění Ramina Džahanbeglúa a Akbara Gandžiho; očekává, že Akbar Gandží, který byl v říjnu pozván do Evropského parlamentu, se bude moci svobodně a bez překážek vrátit do Íránu;

Stíhání nezletilých

6. je zděšen, že stále dochází k popravám nezletilých, že jsou vynášeny rozsudky smrti ukamenováním a že navzdory ujišťování vlády přinejmenším ve dvou případech k vykonání popravy ukamenováním skutečně došlo;

7. ostře odsuzuje trest smrti jako takový, zejména odsuzuje tresty smrti udělované mladistvým a nezletilým a vyzývá íránské státní orgány, aby dodržovaly mezinárodně uznávané právní nástroje ochrany nezletilých osob, jako je například Úmluva OSN o právech dítěte;

Práva menšin

8. vyzývá státní orgány, aby dodržovaly mezinárodně uznávané právní nástroje ochrany osob patřícím k náboženským menšinám, ať už jsou úředně uznány, či ne; odsuzuje současné pohrdání právy menšin a požaduje, aby menšiny mohly požívat všech práv, které jim jsou zaručeny íránskou ústavou a mezinárodním právem; dále vyzývá státní orgány, aby odstranily všechny formy diskriminace na základě náboženství nebo etnického původu nebo diskriminace osob patřících k menšinám, jako jsou Kurdové, Ázerbájdžánci a Balúčové;
9. je nadále znepokojen osudem advokáta Sáleha Kamráního, který v soudním řízení obhajoval obviněné Ázebájdžánce a dne 14. června zmizel; vyzývá íránské orgány, aby neprodleně zastavily chystané popravy Arabů Abduláha Sulejmaního, Abd al-Rázího Sanavátího Zergáního, Kásima Salamy, Muhammada Džába Púra, Abd al-Amira Fardžalláha Džába, Alirezy Asakreha, Madžida Albogubajše, Chálifa Derhába Chudajrávího, Málíka Banitamima, Saida Sákího a Abdulláha Al-Mansúrího;

Svoboda tisku

10. připomíná íránské vládě jako signatáři Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Mezinárodního paktu o ekonomických, sociálních a kulturních právech její závazky, pokud jde o ochranu základních lidských práv, zejména svobody přesvědčení, a požaduje propuštění všech vězněných novinářů a provozovatelů webových logů včetně Mudžába Saminedžáda, Ahama Razy Šíriho, Araše Sigaršího a Masúda Bastáního;
11. odsuzuje zatčení a uvěznění internetových novinářů a bloggerů a současnou cenzuru několika on-line publikací, webových logů a internetových stránek, které jsou nejméně cenzurovaným zdrojem zpráv pro íránský lid; rovněž odsuzuje vlnu svévolného zatýkání novinářů a přísná omezení sdělovacích prostředků v Íránu, zvláštní jejich zákazy;
12. vyzývá íránský parlament, aby upravil íránský tiskový zákon a trestní zákoník a uvedl je v soulad s Mezinárodním paktem o občanských a politických právech, a zejména zrušil veškerá ustanovení o trestním postihu za pokojné vyjádření názoru, včetně jeho vyjádření v tisku;

Svoboda náboženského vyznání

13. s cílem eliminovat všechny podoby diskriminace na náboženském základě vyzývá zvláště ke zrušení faktického zákazu praktikování baháismu;
14. vyjadřuje znepokojení nad zatčením právníků Faršída Jadolláhiho a Omida Behrúzího, kteří byli odsouzeni k trestu vězení, když obhajovali sufisty v Qomu; vyjadřuje rovněž znepokojení ohledně bezpečnosti ajatolláha Sajjeda Hossejna Kázemajna Burúdzerdího,

RC\640114CS.doc

PE 381.828v01-00}
PE 381.833v01-00}
PE 381.835v01-00}
PE 381.838v01-00}
PE 381.840v01-00}
PE 381.845v01-00} RC1

který se po léta vyslovoval pro odluku církve od politického základu státu a který byl znovu zatčen a s ním údajně více než 400 jeho stoupců;

Práva žen

15. vyjadřuje znepokojení nad pokračující diskriminací žen, jež navzdory určitému pokroku existuje jak v zákonech, tak v praktickém životě; odsuzuje násilí páchané na ženách a jejich diskriminaci, která je v Íránu i nadále závažným problémem; dále odsuzuje násilí, jehož se dopustily íránské bezpečnostní síly na ženách, jež se letos dne 8. března 2006 shromáždily k oslavě Mezinárodního dne žen; a dále odsuzuje násilné narušení poklidné demonstrace žen a mužů podporujících ukončení zákonné diskriminace žen v Íránu ze strany íránských bezpečnostních sil dne 12. června 2006;
16. důrazně žádá Írán, aby podepsal Úmluvu o odstranění všech forem diskriminace vůči ženám, a dále požaduje, aby byl věk zákonné zletilosti žen v Íránu změněn na 18 let;

Porušování dalších práv

17. ostře odsuzuje otevřenou výzvu prezidenta Ahmadínežáda k očištění univerzit od liberálních a sekulárních členů vědecké obce a žádá, aby těm, kteří byli vyloučeni, bylo umožněno vrátit se zpět a vyučovat v souladu se základními právy akademické svobody;
18. hluboce lituje smrti studentského aktivisty Akbara Mahdávího Mohammadího a politického vězně Walíalláha Fejze v důsledku jejich hladovky a vyzývá k propuštění Manuchera Mohammadiho; žádá, aby studentům nebylo bráněno ve vyšším vzdělávání z důvodu jejich pokojné politické aktivity;
19. žádá, aby konsensuální sexuální aktivity mezi dospělými osobami, jedná-li se o osoby, které spolu nežijí v manželství, nevedly k pronásledování; dále žádá, aby nebyli lidé vězněni či popravováni na základě sexuální orientace;
20. vyzývá íránské orgány, aby poskytly důkazy, že dodržují jimi deklarované moratorium na kamenování, a požaduje bezodkladné a důrazné zavedení zákazu mučení, jak bylo oznámeno, přijato parlamentem a schváleno Radou dohlížitelů; dále požaduje reformu íránského islámského trestního zákoníku, která by zrušila trest smrti ukamenováním;
21. je hluboce znepokojen nad tím, že opět nebyla umožněna registrace kandidátů pro nadcházející volby a že reformisté budou z důvodu nedemokratických postupů při registraci kandidátů na volební seznamy volby bojkotovat;
22. vyzývá íránské orgány, aby vyvinuly úsilí vedoucí k zajištění řádných soudních řízení a spravedlivých a transparentních postupů ze strany soudních orgánů a k zajištění dodržování práv obhajoby a rovnosti rozsudků ve všech typech soudů;

Evropské iniciativy

23. vyzývá Írán, aby s Evropskou unií obnovil dialog mezi EU a Íránem o lidských právech,

a dále vyzývá Radu a Komisi, aby pozorně sledovaly vývoj v Íránu a upozorňovaly na konkrétní případy porušování lidských práv jakožto základní podmínky pokroku v hospodářských a obchodních vztazích mezi EU a Íránem;

24. vyzývá Komisi, aby v úzké spolupráci s Evropským parlamentem efektivně využívala nový nástroj pro demokracii a lidská práva s cílem zajistit v Íránu demokracii a dodržování lidských práv, např. podporou necenzurovaných sdělovacích prostředků;
25. vyzývá Radu, aby zvážila, jakým způsobem se může Evropský parlament zapojit do procesu pravidelné aktualizace společného postoje Rady č. 2001/931/SZBP ze dne 27. prosince 2001 o použití konkrétních opatření k boji proti terorismu, s přihlédnutím k vývoji od roku 2001;
26. vítá první návštěvu delegace Madžlisu v Evropském parlamentu, ke které došlo v říjnu, a doufá, že tyto plodné výměny i toto usnesení budou součástí pokračujícího dialogu, který povede k postupnému sbližování mezi Íránem a Evropskou unií na základě společných hodnot, zakotvených v Chartě a úmluvách OSN;
27. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vysokému představiteli pro SZBP, vládám a parlamentům členských států, generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, Výboru OSN pro lidská práva, předsedovi Nejvyššího soudu Íránu a vládě a parlamentu Íránské islámské republiky.